

ПЕРЕДМОВА

У нічній тиші, за межами буденності, є світ, де тіні змінюються, а те, що колись було знайомим, стає джерелом страху. Історії, які ми збираємося розповісти, не для вразливих людей зі слабкими нервами. Вони занурять нас у моторошну загадку людського ества — серійні вбивства. Можливо, ви захочете піти перевірити, чи зачинили двері, але що, як небезпека вже проникла крізь стіни й вторглась у ваше, здавалося б, звичайне повсякдення?

Щоранку, коли ви забираєте газету зі скриньки або махаєте рукою літній жінці, яка доглядає за трояндами — ви живете поруч із безліччю історій. Більшість із них доброзичливі: історії про звичайне життя, про втрачене й знайдене кохання, про мрії, що здійснюються або руйнуються. Але деякі історії походять із найтемніших закутків людської психіки. Це історії, які змушують нас засумніватися у власному почутті безпеки та руйнують нашу віру в природну доброту людства.

Хто живе поруч із вами? Можливо, привітний листоноша з вічною посмішкою, вчитель, який формує молоді уми, або бізнесмен у дорогому костюмі? Це обличчя, які ви впізнаєте, люди, з якими ви обмінюєтеся люб'язними привітаннями, особи, такі ж «звичайні», як ви чи я. Але

саме в глибині цієї звичайності може ховатися страшна аномалія. Адже в деяких із цих, на перший погляд, нормальних душ криються настільки темні бажання, що більшість із нас їх майже не здатна зрозуміти.

Захоплення серійними вбивцями в популярній культурі поєднує в собі як зачарування, так і відразу.

Що спонукає людину не тільки забрати життя, але й робити це неодноразово, ритуально й без тіні каяття? Розмірковувати над цим питанням — гратися з божевіллям, яке ховається під поверхнею цивілізованості. Вони не монстри, які демонструють усім навколо ознаки своєї розпусти. Часто ці демони на перший погляд не відрізняються від решти нас; вони майстри мімікрування, приховані за масками нормальності. Можливо, це нас і лякає найбільше — ідея, що хтось, кого ви знаєте, кого запрошували до свого дому, з ким сміялися, а може, навіть кохали, здатен вести подвійне життя: частково на світлі, а частково в невимовній темряві.

Скільки разів сусіди затриманих серійних убивць із недовірою вигукували: «Він був таким нормальним» або «Я ніколи б її не запідозрив»? Зло не завжди виглядає так, як ми очікуємо. Воно не оголошує про себе, а тихо підкрадається, іноді навіть ділить із нами ліжко. Воно існує поруч із нами, бо саме тут почувається найбезпечніше і найсильніше. Саме в тінях нормальності ці страшні хижаки чекають на свою беззахисну і часто довірливу жертву.

Перегортаючи сторінки цієї книги, ви зіткнетеся з найтемнішою стороною людства. Зануритеся в моторшні, холоднокровні уми людей, які скоїли жахливі злочини і при цьому часто були невід'ємною частиною своїх громад. Від найвідоміших до маловідомих — історії,

викладені тут, кинуть виклик вашим уявленням, перевірять ваше розуміння людської природи та змусять вас засумніватися в кожній випадковій взаємодії, яку ви вважали само собою зрозумілою. До кінця цієї подорожі ви, можливо, почнете дивитися трохи пильніше, слухати трохи уважніше й замислюватися над питанням: чи дійсно я знаю, хто живе поруч зі мною?

Саме ця загадка, ця думка про те, що зовні звичайні люди ведуть жахливе таємне життя, викликала в мені зацікавленість серійними вбивцями. Читаючи одну за одною розповіді про, здавалося б, товариських, привітних, розумних і соціально адаптованих членів суспільства, які вели жахливе подвійне життя, я почала замислюватись, як і чому це жахіття часто може метастазувати майже на наших очах. І незабаром виявила, що не одна я над цим замислююся, що існує ціла спільнота однодумців, які мають ті самі запитання.

Щоб розгадати психологію серійних убивць, потрібно мати силу духу заглибитися в найтемніші куточки людської натури. Моя подорож у цей моторошний світ була не просто результатом цікавості, а скоріше шляхом, сформованим роками спілкування з молодими злочинцями та жертвами. Як психотерапевтка, я працювала в тісному контакті з людьми, що скоїли злочини, і саме це стало тиглем, у якому сформувалася моя зацікавленість і рішучість зрозуміти серійних убивць. Кожен розділ цієї книги буде подорожжю у свідомості загадкових і жахливих постатей, які вислизнули з поля зору. Але в жодному разі не для того, щоб прославити їхні жахливі вчинки, а щоб спробувати зрозуміти їхню психіку, мотивацію і, можливо, розпізнати ознаки потенційного злочинця до того, як буде занадто пізно.

У межах мого кабінету психотерапевта та реалізованих проєктів я отримала рідкісний і безцінний досвід, ставши безпосереднім свідком труднощів і парадоксів, що визначають цих людей. Ці зустрічі вимагали відходу від дихотомічного сприйняття, яке часто домінує в публічних дискусіях, змушуючи мене боротися з сірими зонами та нюансами їхнього існування.

Спілкуючись із юними правопорушниками на міжособистісному рівні, прагнучи зрозуміти їхні мотиви, тригери та вразливість, я зіткнулася з важким завданням примирити, здавалося б, непримиренне. Як зрозуміти співіснування банальної буденності та бруталної жорстокості? Що спонукає людину неодноразово вчиняти акти невимовного насильства? Я зіткнулася з фундаментальним питанням про природу та виховання, розмірковуючи над тим, наскільки ці люди є продуктом свого оточення, генетики або поєднання обох чинників.

Ці питання стали рушієм для мого невпинного прагнення до розуміння, спонукаючи мене глибше зануритися в психологічні, соціологічні та біологічні основи серійних убивств. Цей процес супроводжувався моментами глибокого занепокоєння, а також проривами та відкриттями, які пролили світло на чинники, що сприяють екстремальній кримінальній поведінці.

Глибина мого спілкування зі злочинцями заклала основу для тонкого розуміння людської схильності до насильства та потенціалу для спокути. Це вселило в мене переконання, що розуміння серійних убивць не є спробою глорифікувати їхні дії, а радше необхідним зусиллям, щоб запобігти майбутнім звірствам і вшанувати пам'ять їхніх жертв.

Я також мала честь багато років працювати із жертвами насильства. Взаємодія з тими, хто пережив невимовний біль і втрату, стала важливим контрастом до мого спілкування зі злочинцями. Вона наочно нагадала про людські жертви злочинів, закріпивши моє прагнення до розуміння в глибокій відданості справедливості та емпатії.

Спілкування з жертвами та їхніми родинами познайомило мене з найчистішою формою стійкості, продемонструвало силу людського духу перед лицем найбільших незгод. Підкреслило важливість надання голосу тим, кого змусили замовкнути, — аби їхні історії були почуті, а досвід визнаний.

Ця робота також загострила мою свідомість щодо довготривалого впливу цих злочинів, підкресливши хвильовий ефект від травми, що поширюється далеко за межі безпосередніх наслідків. Підкреслила важливість сприяння зціленню та створенню мереж підтримки, а також необхідність виступати за зміни та відповідальність у правовій системі.

Коли я потрапила у світ телебачення як ведуча програм про реальні злочини, то знання, отримані за роки глибокого занурення в цю тему, стали для мене безцінним фундаментом. Я опинилася в унікальному становищі, що дозволило мені заповнити прогалину між зацікавленістю широкої громадськості реальними злочинами та виваженим, поінформованим поглядом на серійні вбивства.

Моє прагнення надати голос тим, хто його не має, ще більше посилювалося завдяки неймовірній спільноті, яка об'єдналася навколо моєї роботи на телебаченні та в цифровому просторі. Я відчуваю безмежну вдячність

людям, які стежать за моїми програмами про реальні злочини, підписалися на мій YouTube-канал і цікавляться історіями, які я реконструюю. Пристрасть цих людей до справедливості та їхнє співчуття до жертв створили простір, у якому ці історії не просто розказані, а почуті й відчуті, що сприяє формуванню колективної відповідальності та усвідомленості.

У книзі я розповідаю історії як жертв, так і злочинців, а також даю голос спільноті, яка підтримала мене на цьому шляху. Разом ми досліджуємо складнощі серійних убивств і непохитну віру в те, що кожна історія заслуговує на те, щоб бути розказаною і почутою.